Verzorgen grazers in natuurterreinen (K1242)

Servicedocument – Praktijkexamen

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-10

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
https://exalo.nl

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Werken met natuurgrazers	
Complexiteit:	De complexiteit wordt vooral bepaald door de verschillende typen grazers, soorten en rassen. Elke type grazer heeft met zijn eigen eetpatroon en gedrag een effect op de natuurontwikkeling. Er zijn diersoorten die zich grotendeels zelf redden en er zijn diersoorten die veel meer aandacht en verzorging nodig hebben. Elke diersoort heeft een andere verzorging nodig. De beginnend beroepsbeoefenaar moet in staat zijn om met wisselende ecologische omstandigheden om te gaan (afwijken van begrazingsplan door bijvoorbeeld extreme weersomstandigheden). De complexiteit zit ook in het selecteren van ouderdieren. Het is een afweging tussen verschillende factoren. Ziekten en afwijkingen spelen bijvoorbeeld een rol, maar ook zelfredzaamheid en goed gedrag naar mensen. Hij heeft vooral praktische kennis van verzorging, terreinvoorzieningen en diergedrag nodig, naast theoretische kennis van begrazing.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De beginnend beroepsbeoefenaar heeft een controlerende en uitvoerende rol. Hij is de ogen en oren in het terrein en houdt de grazers, de vegetatie en de rasters en/of roosters goed in de gaten. Hij verzorgt de grazers en onderhoudt terreinvoorzieningen zelfstandig. Hij stemt werkzaamheden voor het fokprogramma af met collega's en leidinggevende, en voert deze grotendeels zelfstandig uit. Hij draagt verantwoordelijkheid voor zijn eigen werkzaamheden en legt verantwoording af aan zijn leidinggevende.
Examenvorm:	Praktijkexamen Het praktijkexamen is een afsluitende toets waarbij de kandidaat in een realistische werkomgeving aantoont de vereiste kennis, vaardigheden en professionele houding te beheersen. De beoordeling vindt plaats aan de hand van vooraf vastgestelde criteria en richt zich op zowel het proces als het eindresultaat.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkproces: D1-K1-W1			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Monitort grazers, vegetatie en rasters/roosters	De beginnend beroepsbeoefenaar maakt een ronde, controleert voedselaanbod, gezondheidsrisico's, aanwezigheid en gedrag van grazers, en beoordeelt rasters en wildroosters.	De beginnend beroepsbeoefenaar werkt het terrein zorgvuldig en efficiënt af, monitort voeraanbod en gezondheidsrisico's vakkundig, stemt bevindingen tijdig af met collega's en leidinggevende en rapporteert waarnemingen volledig en zorgvuldig.	Er zijn veldgegevens verzameld over grazers, vegetatie en rasters/roosters, gerapporteerd en afgestemd met collega's en leidinggevende. In samenwerking is de situatie beoordeeld t.a.v. het begrazingsdoel.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkproces: D1-K1-W2			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Verzorgt de grazers en onderhoudt terreinvoorzieningen	De beginnend beroepsbeoefenaar assisteert bij vangacties door grazers te lokken, te drijven en te verplaatsen, en helpt met selectiecontrole, voer en water en terreinvoorzieningen onderhouden.	De beginnend beroepsbeoefenaar gaat ethisch en integer met dieren om, werkt vakkundig en veilig bij verplaatsing, controleert voer- en wateropname en onderhoudt rasters en roosters zorgvuldig.	De beginnend beroepsbeoefenaar heeft de grazers verzorgd en de terreinvoorzieningen, zoals rasters en roosters, onderhouden; drinkbakken en drinkwater zijn functioneel beschikbaar.

Werkproces: D1-K1-W3			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Assisteert bij voortplanting	De beginnend beroepsbeoefenaar signaleert in het terrein grazers met (erfelijke) ziekten, beoordeelt volgens waarnemingen welke dieren meedoen en stemt dit af.	De beginnend beroepsbeoefenaar werkt veilig en volgens procedures, bepaalt deskundig het dekkingstijdstip van de dieren, verzorgt nauwkeurig de registratie in diverse systemen en handelt ethisch en verantwoord met de dieren.	Er zijn grazers geselecteerd en op het juiste moment bij elkaar gebracht om zich voort te planten. Jonge dieren zijn geïdentificeerd en geregistreerd.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkprocessen	**Inhoud**	**Aanwijzingen**
Alle kerntaken en werkprocessen	Beoordeling praktijkexamen	De examinator beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen op basis van vastgestelde beoordelingscriteria die betrekking hebben op de vakinhoudelijke uitvoering. Het bewijsmateriaal ondersteunt de beoordeling, maar is niet zelfstandig beslissend. Beoordelen gebeurt aan de hand van een puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden opgeteld. Met de omzettingstabel wordt er een eindcijfer berekend (eventueel met OVG-schaal).

Examen		
Werkprocessen	**Inhoud**	**Aanwijzingen**
Alle kerntaken en werkprocessen	Het examen bestaat uit het uitvoeren van het praktijkexamen	De examinator observeert en beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen tijdens het werken. Tijdens of direct na de uitvoering kan de examinator de student kort bevragen ter verduidelijking van gemaakte keuzes en uitgevoerde handelingen. Deze toelichting is ondersteunend van aard en maakt geen afzonderlijk beoordeeld onderdeel van het examen uit.

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: https://exalo.nl/ons-concept/

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

- ➔ https://exalo.nl
- ➔ info@exalo.nl